

דפדפת יעילה לזיהוי צמחי מאכל ותבלין

צמחי בר למאכל ולתבלין - מדריך כיס לצמחי בר למאכל ולתבלין בישראל

הוצאת טבע ישראל 2009

עורך: נועם קירשנבאום אירום: טוביה קורץ
מחיר: 29 ש"ח, להשיג בחנויות הספרים.

לפרטים נוספים: ניתן לפנות לנועם: talituly@zahav.net.il

נופי מים וגם צמחים מוגנים שאסור ללקטם בבר.

בכריכה האחורית יש הוראות בטיחות המתייחסות לצמחים רעילים ומזיקים. כדאי לקרוא אותן ולהתייחס אליהן בכובד ראש. יש כאן גם מידע חשוב והוראות בנושא שמירת הטבע, דוגמת התייחסות לצמחים מוגנים שאסור לקטוף, ואלה המותרים - מבלי לפגוע בהם.

זהו מדריך מעולה, שחסרונו במיעוט המידע שהוא מספק. יש בישראל עוד מינים רבים של צמחי מאכל ותבלין שלא תוארו מפאת חוסר מקום.

כל צמח מתואר בקצרה באמצעות איור, שם עברי, אנגלי ומדעי, משפחה, תיאור קצר, חודשי הליקוט והשימוש לאכילה או לתיבול. האיורים, פרי עטו של טוביה קורץ, בכיר ציירי הטבע בישראל, שגם אייר את הדפדפות הקודמות, מדויקים ומאפשרים זיהוי של הצמח בשדה, אף למי שאינו מומחה ובקי בצמחים. התיאורים מדויקים, לפחות בחלק הבוטני. אשר לשימוש - איני בקיא בכך, אך נראה לי שהתיאורים אמינים ואפשר לסמוך עליהם.

הצמחים סדורים על פי בתי הגידול שלהם: מדבר, חורש ובתה, שדות בור ומעוזבות,

זוהי הדפדפת השישית שהוצאת טבע ישראל מוציאה לשוק. קדמו לה הדפדפות שעסקו בפרחי בר, בציפורים, ביונקים (שמשום מה נקראו חיות בר), בדווחיים וזוחלים ובפרפרים. כקודמותיה, שרובן נסקרו בטבע הדברים, זוהי דפדפת מעולה המתאימה לשימוש בשטח. היא צנומה, עשויה נייר עבה ומשובח, עמידה בפני מים ואינה קמיטה.

בעשרת עמודי התוכן של הדפדפת מתוארים 51 צמחי בר שאפשר לאכול את עליהם, פירותיהם, או חלקים אחרים שלהם, ולהשתמש בהם כתבלינים טריים או מייבשים.

פרפרים ברמת הנדיב

כתבה: ד"ר רחלי שוורץ-צחור, אייר: טוביה קורץ, תסריט תמונות: יוסי בן-מזר. 86 עמודים ובהם ציורי צבע של 39 מיני פרפרים ועשים בסביבתם הטבעית ותיאוריהם. יש בספר גם מידע כללי על סדרת הפרפראים ועל פרפרי ישראל, מילון מונחים ורשימת ספרות בעברית ובאנגלית.

הוצאת רמת הנדיב 2009

המחיר: 45 ש"ח, טלפון להזמנות: 04-6298111 או info@ramathanadiv.org

לצד התיאור ציור צבעוני יפהפה, פרימכחולו של טוביה קורץ, ובו מופיעים הפרפר, זחליו וגלמיו על הצמחים הפונדקאים והצמחים העיקריים המספקים לו צוף. הציור תוסרט בידי יוסי בן-מזר, שגם הוא מן החוקרים בפרויקט רמת הנדיב. ליד התיאור המילולי מופיעה תמונת מקרא מצוירת בשחור-לבן, ובה הסבר לציור הצבעוני. רוב המינים היפים זכו לכפולת עמודים המתארת אותם. כמה מינים פחות בולטים של כחלילים לבנונים, נמפיות וסטיריות מתוארים שניים-שניים בכל כפולת עמודים. חובבי טבע יפיקו מידע רב מן הספר היפה הזה, שמחירו נמוך וחסרונו היחיד הוא שהוא מסתפק בתיאור 39 מיני פרפראים ובהם פחות מרבע ממניין הפרפרים החיים בישראל.

בעברית. ביניהם בולטים ספריו של יצחק איזנשטיין המנוח וספריו של דובי בנימיני, ואליהם אפשר לצרף גם את מדריך השפה לפרפרים, וזהו! רחלי שוורץ היא ד"ר לבוטניקה, מצוות המחקר של רמת הנדיב. הספר הזה הוא סיכום של מחקרה על פרפרי רמת הנדיב השוכנת ליד זיכרון יעקב. בשטח המחקר נצפו 47 מיני פרפרים וחמישה מיני עשים צבעוניים ומרשימים.

קודמים לתיאור הפרפרים: מבוא המתאר את הפרפרים ואת אורח חייהם וסקירה של תולדות חקר הפרפרים בישראל. כל פרפר זכה לתיאור קצר של מראהו ואורח חייו, כולל הצמחים הפונדקאים שעליהם חיים זחליו.

סדרת הפרפראים (*Lepidoptera*) כוללת כ-150,000 מיני עשים ופרפרים המוכרים למדע, ועוד אלפי מינים שעדיין לא תוארו. בישראל יש, על פי הערכת המומחים, כ-2,300 מיני פרפראים, ומהם כ-140 מינים של פרפרי יום, והשאר הם עשים.

הפרפרים הם היפים והפופולריים מבין החרקים. יופיים ועדינותם משכו את תשומת לבו של האדם עוד בימי קדם, והפרפרים מופיעים יותר מכל החרקים האחרים בציורים ובשאר יצירות אמנות. יופיים, מעופם הקליל וחייהם הקצרים הקנו להם מקום של כבוד בדימויי המשוררים. לאור העובדה הזאת, מפליא כמה מעטים ספרי הפרפרים שהופיעו